

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku A. H. i M. H.
przy uczestnictwie S. H. , J. H. , L. H. , M. K.
i Skarbu Państwa - Nadleśnictwa N.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika Skarbu Państwa - Nadleśnictwa N.
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 25 czerwca 2015 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1) odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2) zasądza od uczestnika postępowania Skarbu Państwa - Nadleśnictwa N. na rzecz wnioskodawców kwotę 137 (sto trzydzieści siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

A. H. i M. H. wystąpili z wnioskiem o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym [...], o powierzchni 0,7192 ha, położonej w P., dla której Sąd Rejonowy w T. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Wniosek ten został uwzględniony w całości postanowieniem Sądu Rejonowego w T. z dnia 30 października 2014 r.

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w T. oddalił apelację uczestnika postępowania Skarbu Państwa – Nadleśnictwa N. wniesioną od wyżej wymienionego postanowienia Sądu Rejonowego.

Od postanowienia Sądu drugiej instancji skargę kasacyjną złożył uczestnik postępowania: Skarb Państwa – Nadleśnictwo N.. Środek zaskarżenia zastał wniesiony przez radcę prawnego działającego w imieniu uczestnika postępowania na podstawie pełnomocnictwa procesowego udzielonego mu w dniu 7 października 2015 r. przez Nadleśniczego Nadleśnictwa N. (k. 429).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (jedn. tekst: Dz. U. z 2016 r., poz. 1313 ze zm.; dalej: „ustawa o Prokuraturii”), do zadań Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa należy wyłączne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym, z zastrzeżeniem art. 8b ust. 5 tej ustawy. Artykuł 8b ust. 5 ustawy o Prokuraturii natomiast przewiduje, że w przypadku przekazania podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa do prowadzenia sprawy lub grupy spraw, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną, jest obowiązkowe, podmiot ten wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa również przed Sądem Najwyższym.

Zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną dotyczy spraw, w których Skarb Państwa jest lub powinien być stroną powodową albo pozwaną, jak również uczestnikiem postępowania w sprawie rozpoznawanej w trybie nieprocesowym. Ma ono charakter obowiązkowy aż do zakończenia sprawy w sprawach wymienionych w art. 8 ust. 1 ustawy o Prokuraturii, ale

zarazem tylko w tych sprawach istnieje możliwość przekazania przez Prokuratorię Generalną zastępowania Skarbu Państwa innemu podmiotowi (art. 8b ust. 1 ustawy o Prokuraturii) (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 listopada 2014 r., IV CSK 292/14, z 8 października 2015 r., V CSK 335/15, z 30 grudnia 2015 r., V CNP 82/15 – nie publ. oraz wyrok z 30 października 2013 r., II CSK 6/13, nie publ.).

Obowiązkowe zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną dotyczy między innymi spraw o stwierdzenie zasiedzenia, jeżeli wartość przedmiotu sprawy przewyższa kwotę 1 000 000 zł (art. 8 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Prokuraturii). W rozpoznanej sprawie podlegało rozpoznaniu żądanie stwierdzenia nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie przy czym wartość przedmiotu sprawy została określona przez wnioskodawców na kwotę 6 000 zł. Tym samym nie została spełniona, wynikająca z art. 8 ust. 1 pkt 2 lit b ustawy o Prokuraturii, przesłanka uzasadniająca obligatoryjne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną w sprawach o zasiedzenie przed sądami powszechnymi. Nadto, w sprawie nie nastąpiło, przewidziane przez art. 8a ust. 1 ustawy o Prokuraturii, przejęcie z urzędu lub na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa zastępstwa procesowego przez Prokuratorię Generalną.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o Prokuraturii wynika norma o charakterze procesowym przyznająca zdolność postulacyjną przed Sądem Najwyższym wyłącznie radcom Prokuraturii Generalnej i pozbawiająca jednocześnie tej zdolności adwokatów i radców prawnych. Przepis art. 87¹ § 3 k.p.c. należy zatem interpretować w ten sposób, że w sprawach, w których obowiązuje zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną, nie jest dopuszczalne zastępowanie go przez jakikolwiek inny podmiot. Obejmuje to także czynności związane z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowane przed sądem niższej instancji, takie jak wniesienie skargi kasacyjnej. Oznacza to, że do wniesienia skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie w imieniu Skarbu Państwa uprawniona była wyłącznie Prokutoria Generalna, natomiast pozbawieni zdolności postulacyjnej byli adwokaci i radcowie prawni (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniach z 13 marca 2012 r., V CSK 244/11, OSNC- ZD 2013, nr 3, poz. 60 oraz z 13 listopada 2014 r., IV CSK 292/14,

nie publ.). Wyjątek w tym względzie statuuje jedynie art. 8b ust. 5 ustawy o Prokuraturii, który dopuszcza zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym z wyłączeniem Prokuraturii Generalnej w przypadku przekazania podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa do prowadzenia sprawy lub grupy spraw, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuraturę Generalną jest obowiązkowe. Taka sytuacja procesowa nie wystąpiła jednak w sprawie.

Z względów Sąd Najwyższy, podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., odrzucił skargę kasacyjną, jako niedopuszczalną, bowiem wniesioną przez osobę nieuprawnioną. O kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym w związku z wnioskiem wnioskodawców o zwrot kosztów zawartym w odpowiedzi na skargę kasacyjną postanowiono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c.